DUBROVAČKA DIPLOMACIJA (1)

Dubrovački diplomati morali su znati dobro plakati i glumiti jad

Tomislav Krasnec

Dubrovčanin po i menu Sekundo Gozze le - žao je na tlu obliven suzama. "Milost, jadni smo i siromašni", govorio je plačući. Plakao je toliko da je smočio odijelo.

Nije ni lud ni drogiran

Zapravo, plakao je toliko da se po Istanbulu – kamo je Gozze poslan kao poklisar harača, plemić i diplomat Dubrovačke Republike zadužen 1678. da preda redovni harač Osmanskom Carstvu – pročulo da je to "onaj koji plače". Plakao je toliko da je osmanskim dostojanstvenicima, kako piše povjesničarka Vesna Miović u knjizi "Dubrovačka diplomacija u Istambulu", doslovno bilo zlo od samog spomena njegova imena. "Ako misli plakati, neka mi ne dolazi", rekao je jedan neimenovani osmanski dužnosnik.

Ali zašto je uopće plakao Sekundo Gozze? Je li šenuo umom? Koliko znamo, nije. Je li se u Istanbulu počeo drogirati orijentalnim opijatima? Dogodio se, doduše, diplomatski skandal u kojem su dvojica poklisara harača optužena da su se prepustila opijatima na štetu državnih poslova, ali to je bilo 1684., s Pavlom Gondolom i Stjepanom Proculom, a ne s Gozzeom. Nije, dakle, ni šenuo umom, nije se ni drogirao. Istina je još nevjerojatnija od samih scena plača u kojima je bio toliko vješt. Gozze nije činio ništa neobično. Možda je to činio revnije no itko drugi, no samo je slijedio upute Senata. "Bacite mu se pred noge i briznite u plač", glasila je uputa iz 1719. o ponašanju pred velikim vezirom. "Neka vam iz očiju neprestano teku obilne suze", pisalo je u drugoj. Gozze je tu vještinu doveo do karikaturalnih razmjera, no iskazivanje navodnog siromaštva bilo je duboko utkano u diplomaciju Republike. Diplomati su imali zadatak govoriti o "strašnom dubrovačkom siromaštvu, poznatom i Bogu i cijelom svijetu" čak i kad je Republika plivala u novcu. "Naši preci uvijek su pazili da ni tu ni drugdje, a naročito ne na Porti, Turcima ne pokazuju grandecu... da Turci od nas i naših trgovaca ne počnu musti novac. Uvijek im se prikazivala bijeda i tvrdilo da smo za harač jedva skupili od onoga što imamo", pisao je Senat poklisarima.

Godinu prije nego što je Gozze u Istanbulu plakao dok nije smočio odijelo, 1677. u Dubrovnik je stigao čaušbaša iz osmanske vlade. Naivac nije znao da Dubrovčani imaju strategiju skrivanja bogatstva i unutar zidina. Pismo citirano u knjigama "Dubrovnik i Osmansko Carstvo" Luje Vojnovića i "Dubrovačka diplomacija u Istambulu" Vesne Miović otkriva plan s točno zacrtanom rutom šetnje, da gost stekne dojam siromaštva umjesto istinskog bogatstva. "Kada dođe taj aga, molimo vas da mu ne ukažete ni Dvor, ni Gospu, ni Jezuvite, ni jednu gospodsku palaču, nego ga provedite kroz Prijeki, Garište i Svetu Mariju." Postojao je i naputak da nijedna žena ne nosi nakit: "I u one dane što bude u Gradu, da nijedna žena ne nosi ni zlata, ni srebra, nego ukažite mu posvuda siromaštvo i pustoš."

Glumljenje siromaštva nije, dakle, bila ni iznimka ni eksces, nego pravilo i službena politika. S druge strane, Dubrovčani su i pred Europom glumili očajnički položaj, ali Zapadu nisu toliko naglašavali siromaštvo (kao Istoku) koliko svoju važnost za kršćanstvo. Diplomati su tražili i dobivali ustupke tako što su se predstavljali ili kao mjesto pokrštavanja okolnih heretika (u 14. i 15. stoljeću) ili, u osmanskom okruženju, kao čuvari vjere u nevjerničkom carstvu.

Da ne bi bilo zabune, suze su teatralno lili i prema zapadu. Lovro Kunčević u radu "Retorika granice kršćanstva u diplomaciji renesansnog Dubrovnika" navodi primjer iz 1570.: nakon što su zaplijenili žito koje je brod prevozio u Napulj, senatori su poslanika kod napuljskog potkralja uputili da, "ako bude moguće, uz poneku suzu", kaže kako je zapljena bila jedini način da se spasi grad koji umire od gladi, te da potkralj oprosti čin jer ne želi da "tolike kršćanske duše [padnu] u ropstvo nevjernika i da se izgubi jedno mjesto od tolike važnosti za čitavo kršćanstvo".

Igra na kartu slabosti

Dubrovčani su zapadnim vladarima neprestano jadikovali da će Republiku Osmanlije uskoro uništiti, da je siromašna i nemoćna, te da kršćanski vladari trebaju učiniti što Dubrovnik moli i traži. Samoviktimizaciju razvili su do savršenstva.

"Dubrovačka diplomacija stvarala je međunarodni imidž grada na neuobičajen način: nije igrala na kartu snage, nego slabosti", kaže Kunčević, znanstveni novak u Zavodu za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku. Dok je većina država renesansne Europe položaj prikazivala boljim no u stvarnosti, Dubrovnik se trudio postići suprotno. Dramatičnom retorikom pokušavao je uvjeriti da je još bespomoćniji i slabiji no što je bio – stalno na rubu propasti. Umjesto da impresionira, što bi bilo uzaludno i komično, pokušavao je pobuditi sažaljenje ili, u najmanju ruku, zaštitničke nagone.

Dubrovačka Republika nalazila se na rubu religija i različitih svjetova. Bio je to opasan položaj. Ali diplomacija ga je okrenula u korist grada. Sve što je Dubrovnik radio u odnosima sa Zapadom i Istokom gradilo je precizno konstruiranu sliku o njemu, a o tome koliko će drugi u nju vjerovati ovisio je opstanak Republike. ●

Poklisara harača iz Dubrovnika Istambul je zvao "onaj koji plače"

WIKIMEDIA

KLASA: 112-01/26-02/06
URBROJ: 2186-1-27-02-1-26-1
Varaždin, 27. kolovoza 2026.

Na temelju članka 28. Statuta Zavoda za javno zdravstvo Varaždinske županije, KLASA: 007-02/25-01/05, URBROJ: 2186-1-27-02-1-25-6 od 29. travnja 2025. godine, članka 182. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine" br. 100/18, 125/19, 147/20, 119/22, 156/22, 33/23, 36/24, 102/25), odredbi Pravilnika o mjerilima za prijam specijalizanata („Narodne novine" br. 83/2015), a u vezi s prihvaćenim Planom specijalizacija i užih specijalizacija za 2026. godinu Ministarstva zdravstva, KLASA: 131-01/26-01/260, URBROJ: 534-10-1/2-26-02, od 30. lipnja 2026. godine, ravnatelj Zavoda za javno zdravstvo Varaždinske županije raspisuje:

JAVNI NATJEČAJ
za prijam u radni odnos doktora medicine na neodređeno vrijeme radi upućivanja na specijalističko usavršavanje

Raspisuje se natječaj za prijam u radni odnos doktora medicine na neodređeno vrijeme radi upućivanja na specijalističko usavršavanje iz:

1. **EPIDEMIOLOGIJE** - 1 izvršitelj/ica
2. **JAVNOZDRAVSTVENE MEDICINE** - 1 izvršitelj/ica
3. **KLINIČKE MIKROBIOLOGIJE** - 1 izvršitelj/ica
4. **MEDICINE RADA I SPORTA** - 1 izvršitelj/ica
5. **ŠKOLSKE I ADOLESCENTNE MEDICINE** - 1 izvršitelj/ica

Opći uvjeti koje pristupnik/ca mora ispunjavati su:
- VSS - zdravstvene struke stečena prema prijašnjim važećim propisima, odnosno završen integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij medicine,
- važeće odobrenje za samostalan rad (licenca)

Posebni uvjeti:
- nakon završene specijalizacije, specijalizant ima obvezu rada u Zavodu u trajanju najmanje onoliko vremena koliko je trajala specijalizacija
- ugovor o radu zaključuje se na neodređeno vrijeme uz probni rad od 6 mjeseci

Pristupnik/ica obavezno prilaže dokaze o ispunjavanju općih uvjeta:
- zamolbu/prijavu na natječaj s naznakom specijalizacije za koju podnosi prijavu (naznačiti: ime i prezime, adresu, broj telefona, elektroničku poštu te vlastoručni potpis),
- životopis,
- diplomu,
- dokaz o položenom stručnom ispitu (ukoliko je postojala obveza polaganja),
- važeće odobrenje za samostalan rad,
- domovnicu,
- elektronički zapis o radnopravnom statusu (e-radna knjižica) ili potvrda o podacima evidentiranim u matičnoj evidenciji Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, koji sadrže podatke o radnom stažu, ne stariji od 30 dana od objave ovog natječaja,
- uvjerenje nadležnog suda da se protiv pristupnika/ice ne vodi kazneni postupak, ne starije od 30 dana od objave ovog natječaja.

U svrhu utvrđivanja redoslijeda pristupnika/ice za prijam u radni odnos i odobravanje specijalizacije u skladu s mjerilima utvrđenim Pravilnikom o mjerilima za prijam specijalizanata, pristupnik/ica je obvezan priložiti slijedeće dokaze:
- prijepis položenih ispita na studiju,
- potvrda o općem prosjeku ocjena tijekom studija te duljini trajanja studija,
- dokaz o nagradama za vrijeme studija (ako raspolaže) - nagrada rektora Sveučilišta i/ili nagrada dekana fakulteta,
- potvrda o statusu poslijediplomskog doktorskog studija (ako raspolaže),
- popis objavljenih radova i kopije radova (ako raspolaže) – radovi objavljeni u časopisima CC,SCI, SSCI; radovi objavljeni „in extenso" te naznaku je li pristupnik/ica bio prvi autor ili koautor rada,
- preslika ugovora o radu ako je pristupnik/ica radio/la u primarnoj zdravstvenoj zaštiti,
- preslika ugovora o radu ako je pristupnik/ica radio/la u bolničkoj zdravstvenoj ustanovi.

Dokumentacija se dostavlja u neovjerenoj preslici, uz obvezu predočenja izvornika isprava na zahtjev.
Temeljem članka 13. Zakona o ravnopravnosti spolova (NN broj 82/08, 69/17) na natječaj se mogu javiti osobe oba spola.
Kandidati koji ostvaruju pravo prednosti prema posebnim propisima, dužni su se u prijavi na natječaj pozvati na to pravo te priložiti dokumentaciju u skladu s posebnim zakonom. Prednost u odnosu na ostale kandidate ostvaruju samo pod jednakim uvjetima. Kandidati koji se pozivaju na pravo prednosti prilikom zapošljavanja:
- Temeljem članka 102. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (NN br. 121/17., 98/19., 84/21., 156/23.), dužni su dostaviti dokaze iz čl. 103. navedenog Zakona. Popis dokaza potrebnih za ostvarivanje prava prednosti pri zapošljavanju dostupni su na internetskoj stranici Ministarstva hrvatskih branitelja: https://branitelji.gov.hr/zaposljavanje-843/843,
- Temeljem članka 9. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (NN br. 157/13., 152/14., 39/18. i 32/20.), dužni su priložiti rješenje o utvrđenom invaliditetu, odnosno drugu javnu ispravu o invaliditetu, na temelju koje se osoba može upisati u očevidnik zaposlenih osoba s invaliditetom,
- Temeljem članka 48. Zakona o civilnim stradalnicima iz Domovinskog rata (NN br. 84/21.), dužni su dostaviti te sve potrebne dokaze o ispunjavanju uvjeta iz članka 48. navedenog zakona,
- Temeljem članka 48.f Zakona o zaštiti civilnih i vojnih invalida rata (NN br. 33/92., 57/92., 77/92., 27/93., 58/93., 02/94., 76/94., 108/95., 108/96., 82/01., 103/03., 148/13. i 98/19.), dužni su priložiti rješenje, odnosno potvrdu iz koje je vidljivo navedeno pravo, izjavu da nisu koristili pravo prednosti prilikom zapošljavanja po toj osnovi te dokaz iz kojeg je vidljivo na koji je način prestao radni odnos.

Prijave na natječaj s dokazima o ispunjavanju uvjeta podnose se u roku od **8 dana** od dana objave na mrežnim stanicama Ministarstva zdravstva i Zavoda za javno zdravstvo Varaždinske županije te u dnevnom listu Večernji list, putem pošte ili osobno u pisarnicu, na adresu: **Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije, Ivana Meštrovića 1/11, 42000 Varaždin, uz naznaku „NATJEČAJ ZA SPECIJALIZACIJU IZ _____"**
Ako se pristupnik/ica javlja za više specijalizacija potrebno je dostaviti prijavu na natječaj u posebnoj omotnici odvojeno za svaku specijalizaciju.
Nepotpune i nepravodobne prijave neće se razmatrati niti će podnositelji nepotpunih prijava biti pozvani na dopunu prijave. Potpunom prijavom smatra se ona koja sadrži sve podatke, priloge i dokaze navedene u ovom natječaju.
Sukladno Općoj uredbi o zaštiti podataka (EU) 2016/679, prijavom na natječaj kandidat daje privolu za prikupljanje i obradu osobnih podataka navedenih u dostavljenoj dokumentaciji, isključivo u svrhu provedbe postupka natječaja i to od strane osoba ovlaštenih za provođenje natječaja. Također, kandidat daje privolu za javnom objavom imena i prezimena te bodova na oglasnoj ploči i mrežnoj stranici Zavoda u svrhu obavještavanja o rezultatima natječajnog postupka.
Bodovanje i razgovor obavlja se samo za one pristupnike koji su podnijeli potpunu dokumentaciju u roku od 30 (trideset) dana od dana isteka roka za prijavu na natječaj. O terminu razgovora pristupnici će biti obaviješteni putem elektroničke pošte najmanje 5 (pet) dana prije održavanja razgovora. Za pristupnike koji ne pristupe razgovoru smatra se da su povukli prijavu na natječaj.
Odluka o izboru specijalizanta bit će objavljena na oglasnoj ploči i internetskoj stranici Zavoda (https://zzjzzv.hr/) najkasnije u roku od 20 (dvadeset) dana od dana razgovora s Povjerenstvom.
Sukladno članku 156. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, u radni odnos u zdravstvenoj djelatnosti ne može se primiti osoba prije nego što dokaže da nije pravomoćno osuđena za neko od kaznenih djela iz glave XVI. Kaznenog zakona (NN broj 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18., 126/19., 84/21., 114/22., 114/23. i 36/24., 102/25.) i Kaznena djela protiv spolne slobode i glave XVII. istog Zakona – kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta.
Zavod pridržava pravo, djelomično ili u cijelosti, u svako vrijeme poništiti odnosno pravo ne odabrati niti jednog kandidata, bez obveze obrazlaganja svoje odluke i bez ikakve odgovornosti prema kandidatima.

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

RAVNATELJ:
Marin Bosilj, dipl. san. ing.